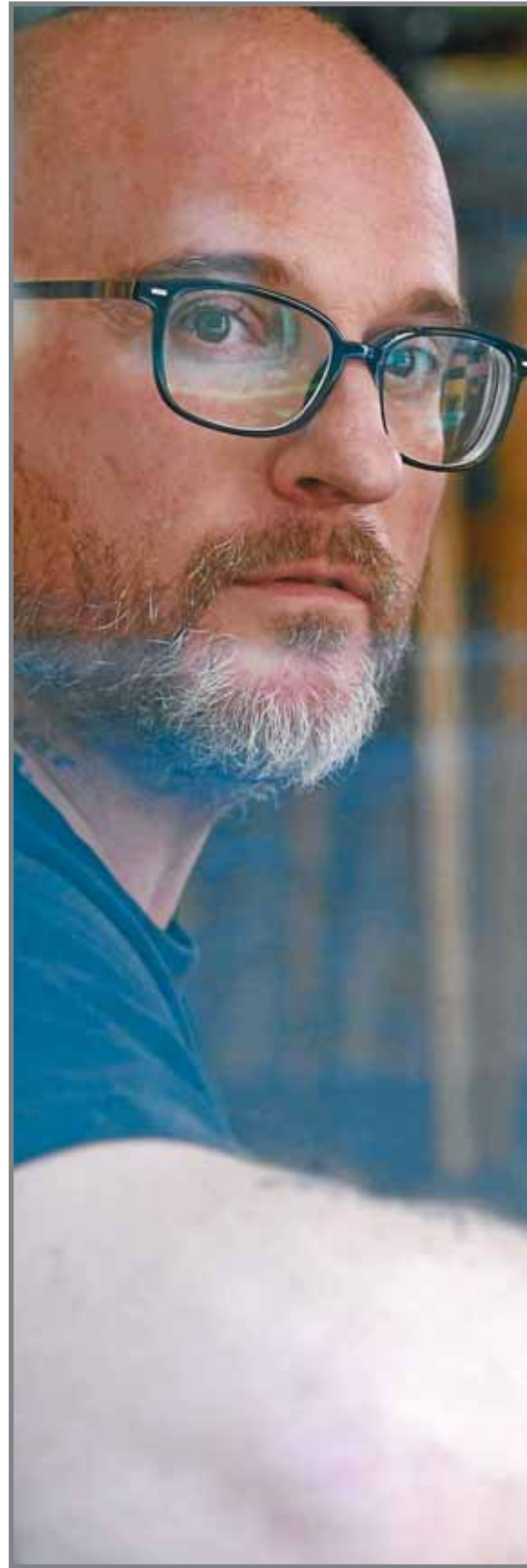

Desbrossant el llenguatge a cops de matxet

Josep Domènech Ponsatí ha rebut el premi Gabriel Ferrater amb 'El càcol', un dels llibres més desinhibits i carnals de la poesia catalana

EL CÀCOL
Josep Domènech Ponsatí
Editorial: Edicions 62
Pàgines: 126
Preu: 18 euros

A mitja conversa, i donat que hem intimat prou després d'haver-me revelat el grup sanguini incompatible dels seus pares o els seus maldestres inicis masturbatoris, goso confessar-li que quedar amb ell em feia una mica d'aprensió, amb aquest seu aspecte malcarat i presidari. "Això és perquè no m'has vist sense ulleres", diu mentre, amb un cop d'efecte digne del pròleg de *The Twilight Zone*, se les treu amb un gest calculadament terrorífic que, sí, deixa al descobert una mirada guexa i diabòlica, encara que -i això m'ho callo- m'entendreu com si un nen m'hagués volgut espantar posant-se una careta. Per parlar de Josep Domènech Ponsatí (Sant Feliu de Guíxols, 1966), llibreter, poeta i traductor de literatura brasilera, quasi és inevitable començar per la por. Els

seus tatuatges, per exemple. De lluny, li donen l'aire d'un convicte; de prop, l'investeixen de les qualitats d'un palimpsest vivent. El que més commou és el que té més exposat, al braç dret: "*Mulheres do meu Brasil, salvai-me*", una prevalença eròtica que, gravada a la pell, té alguna cosa d'imploració sagrada. Però en té impresos molts més per tot el cos, fins a una trentena segons un còmput oficiós, que fan aflorar versos propis o manllevats ("per boca d'altri, per compte propi"), com si tot ell exsudés poesia, en un cas poc comú, com va definir-lo Lluís Muntada, de "possessió literària".

Aquest poeta que fins fa quatre dies encara dubtava si de debò n'era o no i que, si pogués, per dir-ho com ell sense cap intenció metafòrica, "cagaria literatura", acaba

de publicar *El càcol*, el llibre amb què va guanyar el tretzè premi de poesia Gabriel Ferrater de Sant Cugat. És el seu tercer poemari important, després de *Desdiments* (premi Màrius Torres 2005) i *Apropiacions degudes & Cia* (2007), que va ser finalista del Ferrater el mateix any que el guanyava Albert Roig. Tots tres tenen en comú que constitueixen una mena de caixa fosca o forat negre de la nostra literatura, una escopinada a la cara d'un cert lirisme nostrat, endreçat i sentimental. Domènech Ponsatí, per contra, parla com una bèstia feroç ("És a cops de matxet que dono pas al poema,

esbrossant el corriol de formosor, de flors i de violes") que, a pesar seu, acaricia records. El Càcol, el nom d'un carrer semblant a un túnel que hi ha a Calonge, el poble dels seus pares, n'és un de molt present, i les galeries que

Escriu com una bèstia que acaricia records

la llengua de la infància ha anat excavant en el llenguatge de l'home adult són l'única via d'accés a alguna clariana. Paraules i expressions fossilitzades amb les quals aixeca de nou una casa en ruïnes ("es pot escriure res que no sigui autobiogràfic?"): el germà primogènit mort per l'Rh incompatible dels pares, del qual ell va salvar-se gràcies a una de les transfusions pioneres del doctor Walter Oppenheimer; l'avi que va quedar sord durant el desembarcament d'Alhucemas, en la guerra del Rif, i fumava caliquenyos i toscanos; el pare, que va ser màitre de l'hostal La Gavina de s'Agaró i va proveir-lo de les primeres revistes pornogràfiques, abandonades a les habitacions pels turistes estrangers; la seva tia Anita Ponsatí, la fidel assistenta de l'actriu Madeleine Carroll, de la

qual heretaria una fortuna que temps a venir el nebot s'ocuparia de fondre's perseguint dones entre el Brasil i Andalusia.

"Quan estic trist, m'en vaig a Calonge. És un món que s'ha perdut i ja només puc recuperar-ne les paraules, per això vull que els meus fills les aprenguin i les facin servir, com ara *renabre*, el nom d'una flor groga que surt als marges i que la gent donava als canaris per menjar." Qualsevol diria que es posa sentimental, i admet que ho és, "menys de cintura cap avall". Embridat l'emoció perquè no es decanti cap a una altra classe de

Poeta, traductor i llibreter, Josep Domènech Ponsatí s'exposa en el seu tercer poemari amb una sinceritat crua i antilríca.
MANEL LLADÓ

Festival de veus... i prou

El festival Girona a Cappella, l'únic de la seva especialitat –la música sense instruments, expressada només amb la veu– a l'Estat espanyol, celebrarà la quarta edició del 9 al 17 de maig, coincidint amb Temps de Flors, la gran exposició floral que ocupa bona part dels patis i altres espais destacats del centre de Girona. De fet, bona part dels concerts del festival són gratuïts i tenen lloc a la plaça Independència, en horari de tarda, per comple-

gran llegat vocal afroamericà, des dels espirituals negres fins al *soul*, el divendres 15 de maig a l'auditori Josep Varder de la Casa de Cultura (20 h, 3 euros). El dissabte 16, els també catalans The Hanfris Quartet, classificats als campionats internacionals de *barbershop* de Pittsburgh, oferiran l'últim concert de pagament de Girona a Cappella, a l'auditori (21 h, 6 euros).

Les altres deu actuacions del festival tindran lloc a l'escenari principal del

mentar amb una proposta musical de qualitat la visita als muntatges florals i artístics que cada any atreuen milers de persones a la capital gironina. Es calcula que l'any passat més de deu mil persones van gaudir de les diferents actuacions de Girona a Cappella.

El festival també inclourà tres actuacions de pagament, en diferents espais de la ciutat. El grup alemany Slix actuarà el dissabte 9 de maig a l'auditori de Girona (21 h, 15 euros). Aquest sextet ha creat un estil únic que barreja diversos ingredients, com ara el jazz, el pop, el *funk* i la música clàssica. Slix ha voltat per mig món i l'any passat va acompanyar Bobby McFerrin en la seva gira europea. Els alemanys aprofitaran la seva visita a Girona per oferir la tarda del divendres 8 de maig un taller de veu i percussió corporal, a l'Espai Marfà, amb inscripció prèvia (15 euros).

El grup català The Gourmets Vocal Quartet oferirà el seu propi viatge pel

festival, a la plaça Independència, a les sis de la tarda els dissabtes i diumenges, i a les set de la tarda entre setmana. El dissabte 9 hi actuaran In Crescendo, guanyadors de la segona edició del programa *Oh Happy Day*, i The Anchovettes, format per les tres cantants del grup d'havaneres Les Anxovetes –Montse Ferrermoner, Marta Pérez i Tona Gafarot–, amb un repertori en la línia de clàssics com ara The Andrew Sisters. El diumenge 10 serà el torn del grup espanyol B Vocal, amb la seva combinació d'humor i música a *cappella*. El dilluns 11 passarà pel mateix escenari el Cor de la Universitat de Girona, i el dimarts 12 ho farà el grup cassanenc Tutti Veus, amb la seva *Taverna de cançons*. El Cor Jove del Conservatori (dia 13), el Cor Gospel Girona (dia 14), Gospelians (dia 15), els italians SeiOttavi (dia 16) i els francesos Opus Jam (dia 17), que reinterpreten a *cappella* els grans clàssics de Motown, completen el programa. *

Slix actuarà al festival gironí i també hi oferirà un taller de veu i percussió corporal.
ARXIU

pornografia molt més intolerable explica la sintaxi d'alguns versos que deixa suspesos a l'abisme del sentit, però també l'alternança de veus, la pròpia i la dels altres, la dels pares i la dels fills, fins i tot d'altres llengües, l'occità, el francès, el brasiler sobretot, al qual dona un estatus diferenciat del portuguès. *El càcol* és un llibre que "més aviat agreja", admet, en el sentit que s'hi exposa amb cruesa, sense cap fals pudor, buscant "no la mort, tanmateix, / sinó la vida, sense / adorns ni floritures, / talment un cop de puny / directe al moll de l'os". *

Girona